

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Christiansborg
1240 København K

København, den 2.
maj 2006
Sagsnr.: 6148

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i brev af 6. april 2006 anmodet om min besvarelse af følgende spørgsmål 22 i forbindelse med udvalgets behandling af lovforslag L 160 (forslag til lov om ændring af lov og landbrugsejendomme.

Spørgsmål 22:

”I lovforslagets bemærkninger omtales krav til udarbejdelse af en handlingsplan, for dyrevelfærd. I hvilket omfang er der allerede krav til de emner, der foreslås forbedret, såsom boksstørrelse, sygestier, halmtildeling, anvendelse af farebokse samt dyrlægetilsyn og miljøtiltage for den pågældende bedrift?”

Svar:

Under henvisning til mit foreløbige svar af 19. april 2006 fremsendes hermed Justitsministeriets besvarelse af spørgsmålet, som jeg kan henholde mig til.

”1. Ved e-mail af 10. april 2006 har Direktoratet for FødevareErhverv anmodet Justitsministeriet om et bidrag til brug ved besvarelsen af spørgsmål nr. 22 fra Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vedrørende L 160 - Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme (Ophævelse af opsigelsesvarsler for lejemaal og regler om husdyrhold og arealkrav m.v.).

Spørgsmål nr. 22 har følgende ordlyd:

”I lovforslagets bemærkninger omtales krav til udarbejdelse af en handlingsplan for dyrevelfærd. I hvilket omfang er der allerede krav til de emner, der foreslås forbedret, så som boksstørrelse, sygestier, halmtildeling, anvendelse af farebokse samt dyrlægetilsyn og miljøtiltag for den pågældende bedrift?”

2. Justitsministeriet kan indledningsvist oplyse, at det følger af dyreværnslovens¹ § 3, stk. 1, at rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets

¹ Lovbekendtgørelse nr. 344 af 13. maj 2005 af dyreværnsloven.

behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

For så vidt angår dyrlægetilsyn følger det af endvidere af dyreværnslovens § 3, stk. 4, at enhver, der erhvervsmæssigt holder dyr, skal sørge for, at dyreholdet tilses af en dyrlæge mindst én gang årligt.

For så vidt angår landbrugsdyr generelt kan Justitsministeriet endvidere oplyse, at bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr² fastsætter minimumskrav til hold af landbrugsdyr, der altid skal opfyldes, medmindre strengere krav er fastsat i anden lovgivning. Det følger af § 5 i bekendtgørelsen, at syge og tilskadekomne dyr omgående skal have en passende behandling, og at de om fornødent skal isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

3. For så vidt angår **svin** er der fastsat regler vedrørende boksstørrelser (arealkrav), sygestier, halmtildeling og farebokse i følgende forskrifter:

- Lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte³
- Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin⁴
- Lov om udendørs hold af svin⁵
- Bekendtgørelse om beskyttelse af svin⁶

Boksstørrelser (arealkrav)

Med hensyn til bedrifter med drægtige søer og gylte, der holdes indendørs til landbrugsmæssigt formål, fremgår arealkravene af §§ 6-7 a i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte.

Det følger således af lovens § 7 a, stk. 1, at hvis drægtige søer og gylte holdes i individuelle stier eller aflastningsstier, jf. lovens § 5, 2. pkt., skal der være mindst 2,8 m² frit tilgængeligt stiareal pr. dyr, dog skal der i den enkelte sti være mindst 3,5 m² frit tilgængeligt stiareal. I en aflastningssti må der anbringes indtil tre dyr. Hver individuel sti eller aflastningssti skal være udformet således, at hvert dyr let kan vende sig, hvis dette ikke er i modstrid med specifik veterinærrådgivning.

² Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000.

³ Lov nr. 404 af 26. juni 1998 med senere ændringer.

⁴ Lov nr. 104 af 14. februar 2000 med senere ændringer.

⁵ Lov nr. 173 af 19. marts 2001.

⁶ Bekendtgørelse nr. 323 af 6. maj 2003, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1120 af 19. november 2004.

Det følger endvidere af § 29 i bekendtgørelse om beskyttelse af svin, at de krav til det frit tilgængelige gulvareal, som følger af § 6, stk. 1 i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, også gælder for andre søer, der holdes i flok.

For så vidt angår fravænnede grise eller avls- og slagtesvin, der opdrættes i flok, fastsætter § 4 i bekendtgørelse om beskyttelse af svin nærmere regler om det frit tilgængelige gulvareal. Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 12, at svinestaldene skal være indrettet således, at hvert svin kan lægge sig samt hvile og rejse sig uden besvær.

Desuden er der fastsat specifikke krav til ornestier i bekendtgørelsens § 22, stk. 2. Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 30, at en så stor del af det samlede gulvareal skal være fast gulv eller dækket med en måtte eller strøet med halm eller andet passende materiale, at alle pattegrisene kan hvile på det samtidig.

Lov om udendørs hold af svin finder anvendelse på bedrifter med svin, der holdes udendørs til landbrugsmæssigt formål. Ved udendørs hold af svin forstås, at svinene holdes i hytter, hvorfra de har adgang til udearealer i form af marker, folde eller arealer med miljøgodkendt bund. Lovens §§ 3-8 fastsætter krav, herunder arealkrav til de hytter, som svinene kan gå ind i og som beskytter svinene mod vejrliget. Herudover er der i § 9 fastsat krav til det udeareal, som svinene skal have adgang til.

Sygestier

For så vidt angår drægtige søer og gylte følger det af § 5, 2. pkt., i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, at enkelte dyr, som er aggressive, er blevet angrebet af andre svin eller er syge eller skadede, skal opstaldes i individuelle stier eller aflastningsstier. Arealkravene til disse fremgår som beskrevet ovenfor af § 7 a i loven.

Det følger af § 11 i bekendtgørelse om beskyttelse af svin, at syge eller skadede svin, der holdes i flok, skal opstaldes midlertidigt i sygestier, herunder i individuelle stier. Stien, hvor dyret opstaldes, skal være udformet således, at hvert dyr let kan vende sig, hvis dette ikke er i modstrid med specifik veterinærådgivning, jf. § 10, stk. 3. I bekendtgørelsens § 11 a er der fastsat nærmere regler om sygestier, herunder om krav til det frit tilgængelige stiareal i den enkelte sti.

For så vidt angår udendørs hold af svin følger det af § 9, stk. 3, at hvis det er veterinært begrundet, kan et dyr undtagelsesvis anbringes i en enkeltdyrsfold, der ikke opfylder arealkravene til det udendørs areal, som svinene skal have adgang til efter § 9, stk. 2 og 3. Foldens ude-

areal skal dog mindst være så stort, at dyret kan ligge ned i udstrakt sideleje og rejse sig og vende sig uden besvær.

Halmtildeling

Med hensyn til drægtige søer og gylte følger det af § 9 i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, at disse dyr skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale, der kan opfylde deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale. Ifølge § 20, stk. 2, i bekendtgørelse om beskyttelse af svin, finder bestemmelserne om beskæftigelses- og rodemateriale i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte tilsvarende anvendelse for ikke-drægtige søer og gylte.

Drægtige søer og gylte skal endvidere have adgang til en tilstrækkelig mængde halm, fyldigt foder eller foder med højt fiberindhold, der kan give mæthedsfølelse og opfylde deres behov for at tygge, jf. § 9 a i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte.

Kravet om permanent adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale gælder tilsvarende for smågrise, avls- og slagtesvin, jf. § 5 i lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin.

Herudover følger det af svinebekendtgørelsens § 20, stk. 1, at svin skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale, der kan opfylde deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale.

Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 21, at efter fravæning og indtil løbning skal hver so have adgang til en tilstrækkelig mængde halm, fyldigt foder eller andet foder med højt fiberindhold, der kan give mæthedsfølelse og opfylde soens behov for at tygge. Søer og gylte skal endvidere i ugen før det forventede faretidspunkt have passende redebygningsmateriale i tilstrækkelig mængde, medmindre dette teknisk ikke kan lade sig gøre med det gyllesystem, der anvendes på bedriften, jf. herved bekendtgørelsens § 26, stk. 2.

For så vidt angår udendørs hold af svin fremgår det af lov om udendørs hold af svin § 8, at lejearealet i hytterne skal være dækket af halm eller andet materiale, således at svinene kan ligge tørt og lunt under alle vejrforhold. I farehytter skal drægtige søer og gylte have tildelt større mængder halm eller andre materialer, der virker isolerende og kan bruges til redebygning. Det følger endvidere af § 13, at svin skal have adgang til

halm eller andet, der kan give mæthedfølelse og tilgodese deres behov for rodemateriale.

Farebokse

Der er ikke fastsat specifikke krav til arealet for farestier eller farebokse. Det følger imidlertid af § 12 i bekendtgørelsen om beskyttelse af svin, at svinestalde skal være indrettet således, at hvert svin kan lægge sig samt hvile og rejse sig uden besvær. Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 27, at der skal være et frit areal bag ved soen eller gylten for at lette naturlig faring eller faring, hvortil der kræves hjælp. Herudover skal farestier, hvor søer holdes løse, være forsynet med en beskyttelsesanordning til pattegrisene, som f.eks. farebøjler, jf. bekendtgørelsens § 28.

Endelig følger det af bekendtgørelsens § 31, at hvis der anvendes en fareboks, skal pattegrisene have tilstrækkelig plads til at die uden vanskelighed.

For udendørs hold af svin indeholder lov om udendørs hold af svin § 3, stk. 2, arealkrav til hytter til farende og diegivende søer og gylte. Det fremgår endvidere af § 4, der gælder for alle hytter, at disse skal have en indvendig højde, der er tilstrækkelig til at svinene kan stå oprejst og bevæge hovedet uhindret, og til at det er muligt at føre tilsyn med svinene. Endelig fremgår det af § 6, at der ved indretning af farehytter både skal tages hensyn til soens, gyltens og pattegrisenes temperaturkrav.

4. Der gælder ikke nogen specifikke regler for **kvæg**. Der er dog fastsat en række regler om kalve i bekendtgørelse om beskyttelse af kalve⁷, der finder anvendelse på bedrifter med kalve, der holdes indelukket med henblik på avl og opfedning.

Det følger af bekendtgørelsens § 3, at når kalvene opstaldes flokvis, skal der være tilstrækkelig plads til, at de kan vende sig og lægge sig uden hindring. Herudover indeholder bestemmelsen krav til det frie gulvareal. § 4 fastsætter krav til enkeltbokse i de tilfælde, hvor kalve anbringes i sådanne.

Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 11, at staldene skal være indrettet således, at hver kalv kan lægge sig, hvile, rejse sig og foretage hudpleje uden besvær.

For så vidt angår sygebokse følger det af bekendtgørelsens § 10, stk. 2, at syge eller tilskadekomne kalve omgående skal behandles og om nødvendigt kunne isoleres i egnede rum med tør og bekvem strøelse. Anvendes enkeltbokse, finder reglerne i

⁷ Bekendtgørelse nr. 999 af 14. december 1993, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1075 af 22. december 1997.

bekendtgørelsens § 2 a anvendelse, hvorefter kalve over otte uger ikke må holdes i enkeltbokse, medmindre en dyrlæge har attesteret, at deres helbred eller adfærd kræver, at de holdes isoleret for at blive behandlet.

Der er ikke i bekendtgørelsen fastsat regler om tildeling af halm. Det følger dog af bekendtgørelsens § 14, stk. 2, at der i passende omfang skal udlægges strøelse til alle kalve på under to uger, og at der endvidere i passende omfang bør udlægges strøelse til alle kalve. Endelig fastsætter bekendtgørelsens § 15 krav til kalvenes foder.

5. Justitsministeriet kan afslutningsvis oplyse, at der for en række af de ovennævnte regler er fastsat overgangsordninger i forhold til bygninger og bedrifter, der er taget i brug før de respektive love og bekendtgørelsers ikrafttræden.”

Hans Chr. Schmidt

/Pieter Feenstra